

Шосткинська міська рада
КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА
ШОСТКИНСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

вул. Садовий бульвар, 9, м. Шостка, Сумська область, 41100, тел.(05449) 7-20-14

E-mail: 44111118@mail.gov.ua, код ЄДРПОУ 44111118

22.01.2024 № 01-12/06

На № _____ від _____

**Керівникам дошкільних
закладів освіти
ДНЗ № 5, СДНЗ № 6, ДНЗ № 8,
ДНЗ № 10, ДНЗ № 11,
ЗДО «Вишенька»**

**Про надання інформації
для створення анотованого
каталогу публікацій**

Відповідно до листа Сумського ОІППО від 18.01.2024 № 54/12-08 «Про створення анотованого каталогу публікацій» з метою створення анотованого каталогу публікацій з інноваційної діяльності та експериментальної роботи педагогічних працівників Сумської області за 2023 рік просимо надати інформацію щодо публікацій з інноваційної діяльності та експериментальної роботи педагогічними працівниками Шосткинської міської територіальної громади за формою, що додається.

Інформацію надсилати на електронну адресу Центру професійного розвитку педагогічних працівників 44111118@mail.gov.ua до 01 лютого 2024 року.

Прохання:

- не нумерувати бібліографічний опис у розділах та підрозділах,**
- не змінювати нумерацію розділів і підрозділів,**
- бібліографічні описи оформити за поданими зразками (шрифт, порядок і зміст інформації про публікацію).**

Додаток: на 8 арк. в 1 прим.

Директор

Підпис наявний в оригіналі

Зінаїда ЧУХНО

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

Бібліографічний опис оформлюється згідно з Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015.

Прохання:

- не нумерувати бібліографічний опис у розділах та підрозділах,**
- не змінювати нумерацію розділів і підрозділів,**
- бібліографічні описи оформити за поданими зразками (шрифт, порядок і зміст інформації про публікацію).**

ЗРАЗОК

1. Природничі науки

1.1. Фізика та астрономія

Андрієвська К. С. Розвиток логічного мислення на уроках фізики. *Історія науки – майбутньому вчителів 2020* : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (м. Умань, 15-16 квітня 2020 року). Умань : Візаві, 2020. С. 121–123.

Анотація. У статті розглянуто розвиток логічного мислення в учнів основної школи на уроках фізики. Зазначено, що проблема формування та розвитку логічного мислення серед учнів основної школи широко представлена з точки зору педагогічної психології та методології базової освіти у загальних дослідженнях.

Артюшенко О. М. Вологість повітря, її вимірювання. Точка роси. *Фізика у школах України*. 2020. № 5-6 (березень). С. 23–29.

Анотація. У публікації подано розробку показового уроку в 10 класі, що супроводжується презентацією. Робота містить різні методи сприймання інформації від практики до теорії, що розвиває екологічні, інформаційно-комунікаційні компетентності учнів. На прикладах показано використання методу «Кубування», мозкового штурму. Стаття буде корисною для вчителів фізики, географії, учнів.

1.2. Математика

Бажан С. С. Лічба в межах 10. Складання прикладів на додавання : урок. *На Урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-z-matematiki-1-klasu-lichba-v-mezhah-10-skladannya-prikladiv-na-dodavannya-47475.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань для учнів 1 класу, що надає змогу провести урок в цікавій та пізнавальній формі. основний вид запропонованої на уроці діяльності – ігровий, що збільшує можливість залучення до роботи більшої кількості дітей та продуктивність уроку в цілому.

Балаба Т. А. Вправи і задачі на засвоєння таблиці множення і ділення. 3 клас. *Шкільне життя*. 2020. URL: <https://www.schoollife.org.ua/145>.

Анотація. Матеріал містить вправи і задачі на засвоєння таблиці множення і ділення, вдосконалює обчислювальні навички, вміння аналізувати та розв'язувати задачі, творчо працювати над задачею.

1.3. STEM-освіта

Алпанова Н. М. Базова аеробіка. Виконання вправ : презентація STEM-заняття. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-zanatta-gurtka-bazova-aerobika-vikonanna-vprav-349978.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про виконання вправ з базової аеробіки та використання завдань з елементами STEM-освіти. наявні цікаві завдання з використанням хмари тег, доповненої реальності та інтерактивних вправ.

Денисенко А. А. STEM-урок з інтегрованого курсу «Я досліджую світ», «Української мови», «Образотворчого мистецтва», «Математики». Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо» (Нові надходження). 2020. № 1. С. 19.

Анотація. В розробці викладено сценарій STEM-уроку з інтегрованого курсу на платформі КМ, яка є частиною дослідницької діяльності практичного спрямування здобувачів освіти у початковій школі.

1.4. Комп'ютерні науки та інформаційні технології

Абрамчук І. М. Безпека в Інтернеті : стаття. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-bezpeka-v-internet-372889.html>.

Анотація. У статті аналізується проблема захисту дітей та молоді від негативних впливів усесвітнього джерела інформації – Інтернету. Розглянуто основні джерела небезпеки, наведено визначення поняття «безпечна поведінка в Інтернеті» та надано рекомендації для захисту.

Барбаш О. Ф. Моделювання : тест з інформатики для 7 класу. *На Урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/test-z-informatiki-dlya-7-klasu-na-temu-modelyuvannya-210674.html>.

Анотація. Тест з інформатики для 7 класу на тему: «Моделювання» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

1.5. Хімія

Білецька Т. А. Подорож континентом «Хімія» : методична розробка позакласного заходу-гри з хімії для учнів 7 класу. *На урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/pozaklasniy-zahid-dlya-uchniv-7-klasiv-164545.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку позакласного заходу з хімії для учнів 7 класу. Гра «Подорож континентом Хімія», проводиться як підсумковий захід при вивченні хімії з використанням хімічного експерименту.

Білецька Т. А. Поняття про амфотерні гідроксиди. Хімія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-himii-dla-8-klasu-336711.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку хімії у 8 класі «Поняття про амфотерні гідроксиди». Ця розробка допоможе сформуванню знання про амфотерні гідроксиди та оксиди, про використання основ, сформуванню вміння доводити амфотерність сполук.

1.6. Біологія

Антошенко М. Ю. Покритонасінні рослини : дидактичний матеріал. *На урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/didaktichniy-material-gra-pokritonasinni-roslini-218338.html>.

Анотація. Дана розробка містить дидактичні матеріали до теми «Покритонасінні рослини» у вигляді гри, за принципом «знайди пару», «знайди групу».

Ащеулова І. П. Адвентивні види флори в рослинних угруповуваннях лісового урочища Борок. *Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. : проф. Пилипенка С.В. Полтава : Астроя, 2020. с. 194.

Анотація. У статті проаналізовані адвентивні види флори лісового урочища Борок, а саме їх вплив на місцеві рослинні угруповування. На основі результатів наших розрахунків ми можемо стверджувати, що адвентивні види в лісовому урочищі Борок мають високий ступінь домінування. Визначені нами адвентивні рослини відносяться до інвазійних із швидкими темпами поширення. Запропоновані заходи для зменшення поширення їх ареалів.

1.7. Природознавство

Бабич В. А. Хто живе у ґрунті? Роль живих організмів в утворенні ґрунту. Значення і охорона ґрунтів : презентація до уроку. *Природознавство*. 4 клас. *На урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/urok-hto-zhive-u-runtiv-rol-zhivih-organizmiv-v-utvorenni-runtu-znachennya-i-ohorona-runtiv-141559.html> , <https://naurok.com.ua/prezentaciya-hto-zhive-u-runtiv-rol-zhivih-organizmiv-v-utvorenni-runtu-znachennya-i-ohorona-runtiv-141562.html>.

Анотація. Опублікований урок і презентація містять матеріал по темі «Ґрунти», розкривають питання важливості живих організмів в утворенні ґрунтів та значення ґрунту в природі та житті людини. Сприяють розумінню учнями шляхів забруднення та руйнування ґрунтів унаслідок дії природних чинників і господарської діяльності людини. Діти мають можливість познайомитись із заходами охорони ґрунтів, способами поліпшення властивостей ґрунту. Виховуємо у дітей бережливе ставлення до нього.

Балінська В. В. Дихальна система. Запобігання захворювання органів дихання людини : тестова робота. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/test/dykhalna-systema-zapobihannia-zakhvoriuvannya-orhaniv-dykhannia-liudyny-89651.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з природознавства у 3 класі до теми «Дихальна система. Запобігання захворювання органів дихання людини» для перевірки рівня засвоєння знань учнів з теми.

1.8. Основи здоров'я

Андрухова В. В. Суть понять «здоров'я», «здоровий спосіб життя» та їхніх складових : стаття. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/sut-ponat-zdorova-zdorovij-sposib-zitta-ta-ihnih-skladovih-376518.html>.

Анотація. У статті окреслено суть понять «здоров'я», «здоровий спосіб життя» та їхні складові.

Бажан С. С. Правильна постава : урок. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-uroku-pravilna-postava-237110.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку основ здоров'я з елементами тренінгу для учнів 1 класу. Нестандартні уроки в початковій школі – одна з ефективних форм навчання молодших школярів. Матеріал уроку знайомить учнів з поняттям «здоров'я», вмінням слідкувати за своїм організмом, правильною осанкою дитини під час навчання і відпочинку.

1.9. Я досліджую світ

Ахтимірова М. М. Про мене. Я пізнаю світ : уроки курсу «Я досліджую» світ у 1 класі з елементами STEM-освіти. *Початкове навчання і виховання*. 2020. № 34-36 (614-616). С. 48–51.

Анотація. Розробки уроків з курсу «Я досліджую світ» у 1 класі створені за вимогами Типової освітньої програми НУШ-2, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, та враховує структуру підручника «Я досліджую світ» авторів І. О. Большакової, М. С. Пристінської. Ідея даних уроків – використання методик НУШ з елементами STEM-освіти. У розробках приділено увагу формуванню дослідницької діяльності, формуванню вмінь працювати в команді, умінню спілкуватися, працювати в парі. Розробка стане в нагоді вчителям НУШ, які навчають першокласників.

Ахтимірова М. М. Про мене. Я піклуюсь про своє здоров'я. Я виконую правила, щоб зберегти своє здоров'я : уроки курсу «Я досліджую світ» у 1 класі з елементами STEM-освіти. *Початкове навчання і виховання*. 2020. № 31-33 (611-613). С. 11–14.

Анотація. Розробки уроків з курсу «Я досліджую світ» у 1 класі створені за вимогами Типової освітньої програми НУШ-2, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, та враховують структуру підручника «Я досліджую світ» авторів І. О. Большакової, М. С. Пристінської. Ідея даних уроків – використання методик НУШ з елементами STEM-освіти. У розробках приділено увагу формуванню дослідницької діяльності, формуванню вмінь працювати в команді, умінню спілкуватися, працювати в парі. Розробки стануть в нагоді вчителям НУШ, які навчають першокласників.

1.10. Екологія

Балаба Т. А. Екологічний проект. Розвідка весняних прикмет : методична розробка. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/ekologichniy-proekt-rozvidka-vesnanih-prikmet-213014.html>.

Анотація. Екологічний проект сприяє розвитку в учнів початкових класів спостережливості, творчих здібностей, вміння аналізувати, досліджувати, порівнювати, узагальнювати, працювати в групах. Виховує бережливе ставлення до природи рідного краю.

Дерев'яно Ю. О. Вплив людини та її діяльності на екосистеми. Екологічна етика : урок. *На Урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-biologi-na-temu-vpliv-lyudini-ta-diyalnosti-na-ekosistemi-ekologichna-etika-7-klas-144247.html>.

Анотація. Опорний конспект сучасного компетентісно зорієнтованого уроку, спрямованого на поглиблення знань учнів щодо антропогенного впливу на довкілля; розвиток логічного мислення, творчої активності; удосконалення вмінь застосовувати теоретичні знання на практиці; виховання толерантності, культури спілкування; формування екологічної свідомості учнів.

1.11. Географія

Білан Л. В. Значення металургійного виробництва в господарстві : конспект. Географія. 9 клас. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-znacenna-metalurgijnogo-virobnictva-v-gospodarstvi-412452.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з географії у 9 класі. Матеріал розробки допоможе сформулювати уявлення про металургійну промисловість; показати особливості способів виробництва в чорній металургії, форми організації виробництва; розвивати вміння і навички роботи з картою і статистичною інформацією; виховувати в учнів позитивне ставлення до вітчизняного виробництва.

Васильченко І. С. Америка. Природні умови та ресурси. Населення : тест. 10 клас. *На Урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/test/amerika-prirodni-umovi-ta-resursi-naselennya-83466.html>.

Анотація. Публікація містить 9 завдань з однією правильною відповіддю та множинного вибору з теми «Америка. Природні умови та ресурси. Населення». Розробка може бути корисною для поточного контролю знань учителям географії.

2. Гуманітарні науки

2.1. Українська мова та література

Андрухова О. М. Що означає наймення твоє. Узагальнення з теми «Іменник»: урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-scho-oznachae-naymennya-tvoe-uzagalnennya-z-temi-imennik-219090.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку української мови у 6 класі як підсумкового за темою «Іменник». Особливістю уроку є використання народознавчого та історичного матеріалу про імена людей, на основі якого розроблено цікаві ігрові та творчі завдання.

Андрухова О. М. Обставина як другорядний член речення. Види обставин за значенням: урок-подорож рідним краєм. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-obstavina-yak-drugoryadnyy-chlen-rechennya-vidi-obstavyn-za-znachenniam-217464.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку української мови у 8 класі, присвячену вивченню обставини як другорядного члена речення та її видів за значенням на основі краєзнавчого матеріалу про рідне село. Урок супроводжується мультимедійною презентацією.

2.2. Зарубіжна література

Бирюк Л. В. Взаємодія романтизму й реалізму в романі О. С. Пушкіна «Євгеній Онегін»: конспект уроку. Зарубіжна література. 2020. URL: <http://teacherjournal.in.ua/rozrobky/vzaemodiia-romantyzmu-i-realizmu-v-romani-o-s-pushkina-yevhenii-oniehin-1>.

Анотація. Конспект уроку на тему «Взаємодія романтизму й реалізму в романі О. С. Пушкіна «Євгеній Онегін». Реалістичне зображення романтичних тем (кохання, відчуження особистості, життя і смерть, мрії та дійсність, вірність і зрада, дружба тощо) та образів (Онегін – Тетяна, Ленський – Ольга). У конспекті пропонується використання методів та прийомів, що дозволяють формувати критичне мислення здобувачів освіти. Робота на уроці направлена на розвиток самостійності в учнів.

Бондар В. І. Людські взаємини у казці-притчі А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц»: урок. 8 клас. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/ludski-vzaemini-u-kazci-pritci-a-de-sent-ekzuperi-malenkij-princ-282404.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з зарубіжної літератури за твором Антуана де Сент-Екзюпері «Маленький принц», на якому учні вчать на основі дослідження змісту казки-притчі характеризувати людські взаємини та моральні цінності; вдосконалювати читачькі компетенції учнів.

2.3. Іноземна мова

Афанасенко Т. В. Контрольна робота з письма. Англійська мова. 11 клас. *На Урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/kontrol-pisma-i-semestr-11-klas-209059.html>.

Анотація. Публікація містить різнорівневі завдання за програмою рівня стандарту у двох варіантах на перевірку вмінь письма.

Бокова І. А. «Manchester»: тест до тексту з домашнього читання до підручника О. Карпюк. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/test/manchester-35284.html>.

Анотація. Тест містить завдання різного рівня складності та призначений для перевірки розуміння прочитаного вдома тексту.

2.4. Історія

Середа Н. В. Перша світова війна: тест. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/persa-svitova-vijna-test-338784.html>.

Анотація. Тест у вигляді презентації для учнів 10 класу, має 18 завдань (перші 12 – по 0,5 балів, інші – по 1 балу). Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох, хронологічну послідовність, відповідність.

Власов В. М. Період «розрядки» в міжнародній політиці. Гельсінська конференція 1975 р. Рецидиви Холодної війни на зламі ХХ–ХХІ ст.: дистанційний урок. Дистанційне навчання. 2020. URL: <https://osvita.smr.gov.ua/content/uploads/2020/04/1-Vsesvitnya-istoriya-11-klas.docx>.

Анотація. Розробка уроку створена з предмета «Всесвітня історія» (11 клас), укладена відповідно до чинної

програми. У конспекті представлені авторські матеріали (порівняльно-аналітична таблиця «Міжнародні відносини в умовах конфронтації (1945-середина 80-х рр.), «Війни, конфлікти наприкінці ХХ-на початку ХХІ ст.», різні види завдань для формування предметних компетентностей).

2.5. Національно-патріотичне виховання

Бобро Г. Ю. Вогнева підготовка. Домедична підготовка: тест. Захист України. На урок. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/test/vogneva-pidgotovka-domedichna-pidgotovka-polovi-zbori-457661.html>.

Анотація. Тест створений для узагальнення тем для учнів 11 класу.

Чорнобук В. М. Виховання у дітей патріотизму та громадянських якостей особистості в системі роботи педагога-організатора (з досвіду роботи). Соціально-психологічні аспекти розвитку особистісно-професійної компетентності педагога в умовах інноваційних змін: матеріали II Всеукраїнського науково-практичного форуму (м. Суми, 07-12 грудня 2020 року). [у 2-х ч.]. Ч. 1. / за заг. ред. : А. В. Вознюк, О. Ю. Василяги. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2020. С. 156–159.

Анотація. У статті «З досвіду роботи» наголошується на тому, що в складні часи для українського народу (війна на Донбасі, окупація Криму) особлива роль відводиться національно-патріотичному вихованню в школах, ліцеях. Описана діяльність учнівського парламенту Хмельівського ліцею. Основна умова в роботі педагога-організатора – залучення учнів до позакласних заходів з національно-патріотичного виховання. Це диспути, круглі столи, тренінги, тематичні подорожі, квести, челенджі, різноманітні флешмоби.

2.6. Мистецтво

Алексеева О. П. Живопис. Англійські художники музеї Лондону: урок. На Урок. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-zhivopis-angliyski-hudozhniki-muze-londonu-139403.html>.

Анотація. У розробці конспекту уроку подано матеріал про видатних англійських художників XVIII ст., роботи яких знаходяться в експозиціях всесвітньовідомих музеях Лондону.

Балицька С. М. Українські писанки. Символічна мова писанок: розробка уроку. Образотворче мистецтво. На урок. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-obrazotvorchogo-mistectva-na-temu-ukra-nski-pisanki-simvolichna-mova-pisanok-218947.html>.

Анотація. Матеріал уроку образотворчого мистецтва (розрахований на 2 уроки) на тему: «Українські писанки. Символічна мова писанок» знайомить дітей з традиціями писанкарства в Україні, колірною гамою та символікою писанок різних регіонів України. Цю розробку можна використовувати при проведенні уроків образотворчого мистецтва, майстер-класів з писанкарства.

3. Соціальні та поведінкові науки

3.1. Економіка

Васильченко І. С. Економіка України в міжнародному поділі праці. 11 клас: презентація до уроку. На Урок. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ekonomika-ukra-ni-v-mizhnarodnomu-podili-praci-170355.html>.

Анотація. Презентація створена за новою програмою на основі підручника С. Г. Кобернік. Розкриває тему сучасної національної економіки України, її конкурентні переваги на світових ринках сільськогосподарської продукції, рудної сировини та ринках металів.

Мягкова В. М. Грошовий переказ: сутність та види: конспект уроку. На урок. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/publ/146466>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку «Грошовий переказ: сутність та види», метою якого є формування в учнів поняття «грошовий переказ», «види грошових переказів», навички здійснення грошових переказів; розвиток економічного мислення, формування вміння учнів аналізувати, узагальнювати й робити висновки, працювати з різними джерелами фінансової інформації, розвиток навичок практичного застосування отриманих знань, підприємницьких здібностей учнів; виховання фінансової та економічної культури, ділової активності, здатності приймати раціональні рішення.

3.2. Правознавство

Здоровцова Ю. І. Організація правового виховання як засіб формування громадянської компетентності учнів у закладах загальної середньої освіти. Сучасна наука: погляд молодих: збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. Частина 1. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2020. С. 58–60.

Анотація. У статті висвітлено необхідність правового виховання як засобу формування громадянської компетентності учнів, висвітлено переваги та недоліки організації правового виховання у закладах загальної середньої освіти.

Кузнєцова Т. В. Споживче право: конспект уроку. Правознавство. Всеосвіта. 2020. URL:

<https://vseosvita.ua/library/urok-pravoznavstva-spozivce-pravo-334401.html>.

Анотація. Розробка знайомить дітей з поняттями «продавці», «виробники», «виконавці», «споживачі», з правами і обов'язками споживачів і виробників та продавців, документами, що регулюють споживче право; навчає складати скаргу (претензію), скласти «Пам'ятку споживача», вирішувати правові ситуації, захищати свої права споживачів; виховує моральні якості справедливості, чесності, відповідальності.

3.3. Психологія

Борка Л. М. Булінг в школі як його розпізнати : тренінг. *На урок*. 2020 URL: <https://naurok.com.ua/trening-buling-v-shkoli-yak-yogo-rozpiznati-141506.html>.

Анотація. Даний тренінг розрахований для учнів 5-9 класів, який ознайомлює учнів з поняттям, формами та структурою булінгу, виховує почуття емпатії та переживання за дитину, яка зазнає насильства; розвиває вміння пошуку шляхів виходу зі складної ситуації; формує навички відповідальної та безпечної поведінки.

Калюжна В. В. Психологічні особливості дітей молодшого шкільного віку : методична розробка. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologicni-osoblivosti-ditej-molodsogo-skilnogo-viku-376836.html>.

Анотація. У документі висвітлені психологічні основи врахування типів темпераменту у молодшому шкільному віці під час навчально-виховного процесу.

4. Освітні/педагогічні науки

4.1. Дошкільна освіта

Анікушина Ю. Ю. LEGO місто будували, гарні будинки конструювали : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту комплексного заняття логіко-математичного спрямування з використанням інноваційних LEGO-технологій.

Бабичева Т. М. Елементи Орф-педагогіки у щоденній роботі з дітьми : майстер-клас для музичних керівників. *Дошкільне виховання*. 2020. № 8. С. 30–32.

Анотація. Стаття містить розробку майстер-класу для музичних керівників, який знайомить педагогів з досвідом використання ігор і вправ за системою Карла Орфа в щоденній практиці роботи з дошкільниками. Розробка зацікавить музичних керівників, вихователів закладів дошкільної освіти.

4.2. Початкова освіта

Араджионі М. А., Вознюк А. В., Валюх Л. І., Соларьова Н. О., Шеденко Н. В. *Місце, де ми живемо: Сумщина* : робочий зошит для дітей і матеріали для батьків і педагогів закладів загальної середньої освіти Сумської області. Культура добросусідства. Частина 2. К. : ТОВ «Прометей», 2020. 96 с.

Анотація. Посібник призначений для ознайомлення школярів та їхніх батьків із рідним краєм, ментальними, мовними, релігійними, етнокультурними особливостями людей, які мешкають на Сумщині. Призначений для проведення системної виховної роботи, розвитку громадянської освіти, формування соціальних компетентностей, навичок конструктивної комунікації й успішної взаємодії у колективі.

Бажан С. С. Календарне планування з математики 4 клас II семестр. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarne-planuvanna-matematika-4-klas-ii-semestr-391051.html>.

Анотація. Дане календарне планування складене до підручника Богдановича за оновленою програмою зі змінами для 4 класу на другий семестр. При плануванні враховані всі самостійні та контрольні роботи, всі святкові та вихідні дні. Планування розраховане на 4 навчальних години на тиждень.

4.3. Спеціальна (інклюзивна) освіта

Блонова Т. М. Marbles-play. Камінці марблс у корекційній роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку. *Бібліотека вихователя дитячого садка*. 2020. № 1. С. 20–21.

Анотація. Публікація містить методичні рекомендації по використанню Marbles-play технології в роботі з дітьми із ЗПП, добірку корекційних ігор та вправ з камінцями марблс. Матеріали стануть у нагоді педагогам корекційних, інклюзивних груп закладів дошкільної освіти.

Василишина Д. О. Мовні особливості дитини. Психолого-педагогічна характеристика дітей з мовними порушеннями : розробка. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-movni-osoblivosti-ditini-348422.html>.

Анотація. У статті розкриваються психолого-педагогічні характеристики дітей з мовними порушеннями. Зокрема, увага приділяється логопедії, яка спрямована на вивчення, виховання і навчання дітей, підлітків та дорослих, які страждають мовною патологією.

4.4. Фізична культура і спорт

Вихрова Т. В. Урок-подорож за методом колового тренування для учнів 3-4 класів. *На Урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/urok--podorozh-za-metodom-kolovogo-trenuvannya-201652.html>.

Анотація. Урок-подорож за методом колового тренування для учнів 3-4 класів. Змістова лінія: формування культури рухів з елементами гімнастики. На уроці використано елементи інтерактивної та здоров'язбережувальної технологій, інноваційних технологій, методів і прийомів як основи креативного педагога в умовах Нової української школи. Урок проходить в ігровій формі. Основне завдання: формувати навички здорового способу життя та зацікавленість до занять спортом.

Вовк Л. С. Освітній процес у 1-4 класах в умовах нової української школи. *Організація навчально-виховної та фізкультурно-оздоровчої роботи у 1-4 класах закладів загальної середньої освіти в умовах нової української школи* : методичний посібник для учителів фізичної культури / укладач Д. В. Деменков. Суми : НВВ КЗ СОШПО. 2020. С. 4–23.

Анотація. Методичний посібник містить робочі матеріали, які розкривають основні ланки щодо організації освітнього процесу та позанавчальної роботи з фізичної культури у 1-4 класах закладів загальної середньої освіти. Він розроблений відповідно до Державного стандарту початкової школи та типових освітніх програм для 1-2, 3-4 класів нової української школи. Методичний посібник стане у нагоді вчителям, які проводять уроки фізичної культури у 1-4 класах, керівникам методичних об'єднань, адміністрації закладів загальної середньої освіти.

4.5. Трудове навчання

Бурик М. С. Самостійна робота майбутніх учителів трудового навчання та технологій як одна з умов формування самоосвітньої компетентності. *Сучасні технології виробництва і професійна освіта: тенденції та інновації* : матеріали I Всеукраїнської наукової інтернет-конференції (м. Старобільськ, 16 квітня 2020 року). URL: <http://dSPACE.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6095/1/18.pdf>.

Анотація. Публікація містить визначення самостійна робота, виділено чотири педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності майбутнього вчителя трудового навчання та технологій.

Гавриленко О. В. Вибір об'єкта проектування (серветниці) : урок трудового навчання. *На урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/urok-trudovogo-navchannya-z-temi-vibir-obekta-proektuvannya-servetnici-150562.html>.

Анотація. Розробка уроку трудового навчання розрахована для учнів 5-6 класів, які не поділяються на групи.

5. Інтегровані уроки

Замес О. О. Що спільного між усіма рослинами? : розробка конспекту інтегрованого уроку. *Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо»*: журнал «Нові надходження». 2020. № 5. С. 29.

Анотація. У розробці представлені матеріали комбінованого уроку, різноманітні форми та методи, які застосовує учитель на уроці, він стане у нагоді при підготовці інтегрованих уроків.

Зроль Н. Поповною свій словник назвами свійських тварин та їх дитинчат : урок. Українська мова в інтегрованому курсі. 1 клас. *На Урок*. 2020. № 154. URL: <https://naurok.com.ua/publ/157679>.

Анотація. Конспект уроку за програмою Р. Шияна. Автори підручника «Я досліджую світ» І. Большакова, М. Пристінська. Ідея уроку. Здобувач освіти розповідає про умови утримання свійських тварин у рідному краї, пояснює на основі власного досвіду, як потрібно піклуватися про свійських тварин; вживає відповідно до ситуації спілкування лексику і несловесні засоби (жести, міміка), записує окремі слова – назви тварин.

6. Виховна та позакласна робота

Бойко Г. М. Абетка одягу. Виховна година у 3-4 класах. *Вихователю ГПД. Усе для роботи*. 2020. № 3. С. 99.

Анотація. У розробці розкривається функціональне значення одягу для людини; висвітлюються та ілюструються на прикладах основні стилі одягу, різниця між модою та стильним одягом; розкриваються «секрети» вміння одягатися зі смаком; надаються поради щодо зовнішнього вигляду цивілізованої людини.

Вашева Г. А. Сім чудес Сумщини : виховний захід. 5 клас. *На урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/virtualna-ekskursiya-sim-chudes-sumschini-180464.html>.

Анотація. Віртуальна подорож створена з метою виховати в учнів почуття любові до рідного краю, його культурних та архітектурних пам'яток; розуміння й повагу до національних особливостей, історії й культури; прищепити почуття власної гідності як майбутнього громадянина, представника українського народу; плекати турботливе ставлення до своєї малої батьківщини — рідного міста, району.

7. Позашкільна освіта

Говорун Л. Пришкільний мовний табір : план роботи. *На урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/plan-roboti-prishkilniy-movniy-tabir-health-and-sport-171552.html>.

Анотація. Розробка містить авторське планування роботи пришкільного мовного табору «Sun Ray» на тему «Health and Sport». Даний матеріал може бути використано у позакласній роботі, створенні проєктів-планів роботи пришкільних мовних таборів.

Каганцова Т. М. Організація роботи математичного гуртка в закладі позашкільної освіти. *Актуальні науково-методичні проблеми фізики та математики у закладах вищої освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-методичної інтернет-конференції (м. Київ, 26-27 квітня 2020 року). Київ, 2020. С. 68–70.

Анотація. В тезах висвітлено власний досвід роботи в якості керівника математичного гуртка в ЗПО. Наголошено, що завданням роботи гуртка «Олімпіадна математика» є оволодіння вихованцями методами та прийомами розв'язування завдань підвищеної складності, під час роботи над якими формуються такі якості особистості, як цілеспрямованість, наполегливість, уважність, дисциплінованість, формуються творчі здібності. Одним із методів впливу на формування вище перелічених якостей у вихованців є стратегія критичного мислення. Наведено конкретні приклади їх застосування.

8. На допомогу вчителю

Алексеева Л. В. Педагогічна майстерність учителя: проблеми і перспективи розвитку. *Актуальні питання сучасних та психологічних наук* : збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 14-15 лютого 2020 року). Одеса, 2020. С. 77–80.

Анотація: у статті проаналізовано питання педагогічної майстерності учителя: проблеми і перспективи розвитку. Висвітлюються нагальні проблеми з якими стикається вчитель трудового навчання під час освітнього процесу.

Капленко А. О. Методичний дайжест. Сучасний учитель: самоосвіта педагога як складова успішного освітнього процесу : презентація. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-dajzest-sucasnij-ucitel-samoosvita-pedagoga-ak-skladova-uspisnogo-osvitnogo-procesu-357787.html>.

Анотація. Публікація містить поради для вчителів, як досягти успіху в професії завдяки самоосвіті. Надано корисні покликання щодо підвищення рівня кваліфікації та визначено алгоритм роботи педагога при самоосвітній діяльності.